

Sínia de la Botiguera

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: A la casa de la Botiguera (raval del Sellarès).
Emplaçament Ctra. vella d'Igualada (C-37 z). Uns 150 m abans del km. 86, camí direcció N-W uns 700 m.
Alçada: 281

Coordenades:

Latitud: 41.6846
Longitud: 1.76082
UTM Est (X): 396868
UTM Nord (Y): 4615500

Classificació

Número de fitxa 08098-232
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Parts de la mina estan malmeses a conseqüència de l'aiguat de l'any 2000. S'ha perdut la part mecànica.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08097A013000130000EP
Fitxes associades:
[La Botiguera](#)
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: ds., 24/10/2015 - 02:00

Descripció

Antiga sínia, situada uns 20 metres a l'oest de la casa anomenada la Botiguera, que conserva una espectacular bassa i una llarga mina subterrània. Està formada per les restes de la plataforma circular on donava voltes l'animal, una bassa situada a un nivell inferior i la mina, amb un recorregut d'uns 30 m sota un camp fins que arriba a la riera de Guardiola, d'on captava l'aigua. De la plataforma superior només en queda part d'un mur de forma semicircular i una barraqueta de totxo moderna, on els anys seixanta s'hi instal·là una bomba mecànica. A sota hi ha la bassa que, en la seva part visible, té una forma rectangular amb 4 metres d'amplada. En realitat aquesta bassa és la boca del túnel o mina que, en aquesta part, queda al descobert. Es tracta d'una obra de molt bona qualitat, amb un aparell de carreus força regular que revesteix interiorment tota la cavitat. En el primer tram la mina té unes dimensions de 4 x 4 metres i és coberta amb volta de pedra. Després continua una mina més estreta que, a la part central, té un dipòsit més fondo que servia per filtrar el llot que portava l'aigua de la riera. En l'últim tram una mina encara més estreta arribava fins al marge de la riera. Aquesta part de captació encara era visible no fa gaire, però el fort aiguat de l'any 2000 la va deixar tota colgada.

L'aigua captada de la riera a través del túnel arribava fins a la bassa, tot i que al subsòl de la mateixa bassa també hi neix una mica d'aigua. D'aquí era bombada a través d'un tub pel mecanisme d'una sínia de tracció animal, probablement del tipus conegut com a sínia de taps. L'engranatge i el mecanisme de la sínia, però, no s'ha conservat. L'aigua sortia canalitzada per damunt del mur semicircular, on es distribuïa mitjançant diferents recs als horts que hi havia al costat de la casa, que van arribar a ocupar una superfície d'unes dues ha. La sínia de taps es va generalitzar a principis de segle XX i va substituir la sínia de catúfols, que també era activada amb tracció animal. Més endavant es va imposar la sínia de pistons, activada mitjançant bieles.

Observacions:

Informació oral facilitada per Marià Altimira.

Història

La casa coneguda com La Botiguera fou construïda pels volts de 1800 en terrenys de can Batlle per tal que hi habités un fadrister d'aquesta masia. Posteriorment la casa va passar a una dona que feia de botiguera a Manresa, i d'aquí ve el seu sobrenom. Cap a mitjan del segle XIX un rebesavi de l'actual propietari, fillol de can Roca i de cognom Altimira, va comprar la propietat. Al cap de poc, per fer front als deutes es va haver de vendre una part de la finca, en la qual s'hi edificà la casa veïna de cal Salvador. Des d'aquesta època la família Altimira ha habitat la casa de la Botiguera. Durant aquest temps s'hi ha fet diverses reformes i ampliacions.

La sínia fou construïda entorn de 1902 per un mestre d'obres que era el besavi dels actuals propietaris de cal Cabanes, de cognom Sellarès. La sínia de tracció animal va funcionar fins a la dècada de 1960, quan es va substituir per una bomba mecànica. La forta riuada de l'any 2000 va malmetre part de la mina, sobretot al punt de captació, i fins i tot es va endur la terra del camp, de manera que la volta de la mina va quedar al descobert. El camp va haver de ser reomplert de nou i part de la bassa s'hagué de reconstruir.

